

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2023/36 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2025/60

Karar Tarihi : 22/7/2025

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Milliyetçi Hareket Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Engin YILDIRIM, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE ve Yılmaz AKÇİL'in katılımlarıyla 7/3/2024 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Milliyetçi Hareket Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

B. Esas incelemenin yapılması için Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Milliyetçi Hareket Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2022 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığınca hazırlanıp Raportör Oğuz ÇAKAR tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerden Partinin 2022 yılı gelirleri toplamı 148.855.590,44 TL, geçen yıldan devreden nakit toplamı 121.222.868,31 TL, yıl sonundaki borç toplamı 4.892.958,84 TL olmak üzere gelir genel toplamının 274.971.417,59 TL, giderleri toplamı 162.730.993,48 TL, geçen yıldan devreden borç toplamı 1.753.733,34 TL ve gelecek yıla devreden nakit ve alacaklar toplamı 110.486.690,77 TL olmak üzere gider genel toplamının 274.971.417,59 TL olduğu anlaşılmıştır.

5. Partinin 2022 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2022 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 116.007.220,75 TL olup bu tutarın 42.186.959,48 TL'si faiz ve nemalandırma gelirlerinden, 73.099.266,10 TL'si devlet yardımından, 530.000 TL'si demirbaş satış gelirlerinden ve 190.995,17 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin önceki yıldan devreden nakit ve alacak toplamının 120.205.067,32 TL, yıl sonundaki borçları toplamının ise 4.607.555,34 TL olduğu anlaşılmıştır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Partinin il örgütlerinin gelirleri toplamı 32.848.369,69 TL olup 34.079 TL'si üye giriş aidatından, 4.747.997,36 TL'si üye yıllık aidatından, 24.628.836,83 TL'si bağışlardan, 2.013.000 TL'si yardımlardan, 39.325 TL'si faaliyet gelirlerinden, 9.768,86 TL'si faiz ve nemalandırma gelirlerinden, 1.266.800 TL'si demirbaş satış gelirlerinden ve 108.562,64 TL'si diğer gelirler toplamından oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin bir önceki yıldan devreden nakit ve alacaklar toplamının 1.017.800,99 TL, yıl sonundaki borçları toplamının ise 285.403,50 TL olduğu görülmüştür. Parti Genel Merkezinin önceki yıldan kalan borç toplamının 1.748.283,34 TL, gelecek yıla devreden nakit ve alacak toplamının ise 108.728.756,68 TL olduğu anlaşılmıştır.

9. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 130.342.803,39 TL olup bu tutarın 18.523.077,74 TL'si personel giderlerinden, 805.467,66 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 2.224.149,32 TL'si kırtasiye ve büro giderlerinden, 1.002.280,90 TL'si haberleşme giderlerinden, 3.314.376,55 TL'si taşıma giderlerinden, 844.536,38 TL'si seyahat giderlerinden, 66.000 TL'si kira giderlerinden, 4.626.732,68 TL'si bakım ve onarım giderlerinden, 4.901.472,48 TL'si ısıtma aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 1.508.976,70 TL'si vergi, sigorta ve noter giderlerinden, 5.890.826,67 TL'si demirbaş giderlerinden, 2.013.000 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 599.851,94 TL'si araştırma, geliştirme ve eğitim giderlerinden, 1.574.752,20 TL'si toplantı giderlerinden, 80.581.287,32 TL'si propaganda tanıtım ve seçim giderlerinden, 1.866.014,85 TL'si çeşitli genel giderler toplamından oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin önceki yıldan kalan borç toplamının 1.748.283,34 TL, gelecek yıla devreden nakit ve alacak toplamının ise 108.728.756,68 TL olduğu anlaşılmıştır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Partinin il örgütlerinin giderleri toplamı 32.388.190,09 TL olup bu tutarın 255.363,53 TL'si personel giderlerinden, 3.826.132,76 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 962.843,91 TL'si kırtasiye ve büro giderlerinden, 1.145.302,22 TL'si haberleşme giderlerinden, 449.877,01 TL'si taşıma giderlerinden, 358.937,09 TL'si seyahat giderlerinden, 8.843.887,17 TL'si kira giderlerinden, 1.848.944,56 TL'si bakım onarım giderlerinden, 4.069.658 TL'si ısıtma aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 448.741,77 TL'si vergi, sigorta ve noter giderlerinden, 4.621.961,01 TL'si demirbaş giderlerinden, 948.813 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 208.803,48 TL'si bayrak, rozet ve afiş giderlerinden, 30.043,59 TL'si araştırma, geliştirme ve eğitim giderlerinden, 853.055,03 TL'si toplantı giderlerinden ve 3.515.825,96 TL'si çeşitli genel giderler toplamından oluşmaktadır. Parti il örgütlerinin önceki yıldan kalan borç toplamının 5.450 TL, gelecek yıla devreden nakit ve alacaklar toplamının ise 1.757.934,09 TL olduğu anlaşılmıştır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Milliyetçi Hareket Partisinin 2022 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede; 10.512.787,68 TL tutarındaki demirbaş alım giderinin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Milliyetçi Hareket Partisinin 2022 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2022 yılı kesin hesabında gösterilen 148.855.590,44 TL gelir, 121.222.868,31 TL geçen yıldan devreden nakit toplamı, 4.892.958,84 TL yıl sonundaki borç toplamı ile 162.730.993,48 TL gider, 1.753.733,34 TL geçen yıldan devreden borç toplamı, 110.486.690,77 TL gelecek yıla devreden nakit ve alacaklar toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 22/7/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI